

Jotun Thinner No. 11

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og selskapet/foretaket**1.1 Produktidentifikator**

Produktnavn : Jotun Thinner No. 11
Produktkode : 550
Produktbeskrivelse : Løsemiddel.
Type produkt : Væske.
Andre identifiseringsmåter : Ikke kjent.

Produktregistreringsnummer : 32541

1.2 Relevante, identifiserte bruksområder for stoffet eller blandingen, og ikke-anbefalt bruk**Identifisert bruk**

Bruk i overflatebehandling - Industrielt bruk
 Bruk i overflatebehandling - Profesjonell bruk

Se tillegget til sikkerhetsdatabladet for flere opplysninger om bruk i eksponeringsscenarioet(ene).

1.3 Detaljer om leverandøren på sikkerhetsdatabladet

Jotun A/S
 P.O.Box 2021
 3202 Sandefjord
 Norway

Tel: + 47 33 45 70 00
 Fax: +47 33 45 72 42
 SDSJotun@jotun.no

1.4 Nødtelefonnummer

Giftinformasjonssentralen: 22 59 13 00

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon**2.1 Klassifisering av bestanddeler eller blanding**

Produktdefinisjon : Blanding

Klassifisering i henhold til Forskrift (EC) 1272/2008 [CLP/GHS]

Flam. Liq. 2, H225
 Skin Irrit. 2, H315
 Eye Irrit. 2, H319

2.2 Etikettelementer

Farepiktogrammer :

Signalord : Fare.

Redegjørelser om fare : Meget brannfarlig væske og damp.
 Gir alvorlig øyeirritasjon.
 Irriterer huden.

Redegjørelser om forholdsregler

Generelt : Ikke relevant.

Utgitt dato : 24.01.2017

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

Forebygging	: Bruk vernehansker. Bruk vernebriller eller ansiktsvern. Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt.
Respons	: VED HUDKONTAKT : Vask med mye såpe og vann. VED KONTAKT MED ØYNENE : Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.
Lagring	: Oppbevares på et godt ventilert sted. Oppbevares kjølig.
Avhending	: Disponer innholdet og emballasje i henhold til lokale, regionale, nasjonale og internasjonale forskrifter.
Farlige ingredienser	: etanol xylen
Tilleggs-elementer på etiketter	: Ikke relevant.

2.3 Andre farer

Andre farer som ikke fører til klassifisering : Ikke kjent.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

Stoff/Stoffblanding : Blanding

Navn på produkt/ bestanddel	Identifikatorer	%	Klassifisering Forskrift (EU) nr. 1272/2008 [CLP]	Type	Merknader
etanol	REACH #: 01-2119457610-43 EU: 200-578-6 CAS: 64-17-5 Innhold: 603-002-00-5	≥50 - ≤75	Flam. Liq. 2, H225 Eye Irrit. 2, H319	[1] [2]	-
xylen	REACH #: 01-2119488216-32 EU: 215-535-7 CAS: 1330-20-7 Innhold: 601-022-00-9	≥25 - ≤41	Flam. Liq. 3, H226 Acute Tox. 4, H312 Acute Tox. 4, H332 Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319	[1] [2]	C
etylbenzen	REACH #: 01-2119489370-35 EU: 202-849-4 CAS: 100-41-4 Innhold: 601-023-00-4	<10	Flam. Liq. 2, H225 Acute Tox. 4, H332 STOT RE 2, H373 (hørselsorganer) Asp. Tox. 1, H304 Se kapittel 16 for fullstendig tekst i H-setningene overfor.	[1] [2]	-

I følge produsentens nåværende kunnskap, og for anvendbare konsentrasjoner, finnes det ingen øvrige bestanddeler i produktet som er klassifisert som helse- eller miljøskadelig, og som skulle kreve rapportering i dette avsnittet eller er PBTs eller vPvBs, eller har blitt tildelt en administrativ norm og derfor skulle kreve rapportering i dette avsnittet.

Type

[1] Stoff klassifisert med en helse - eller miljøfare

[2] Stoff med en yrkeshygienisk grenseverdi

[3] Stoffet oppfylder kriteriene for PBT ifølge forskriften (EC) nr. 1907/2006, tillegg XIII

[4] Stoffet oppfylder kriteriene for vPvB ifølge forskriften (EC) nr. 1907/2006, tillegg XIII

[5] Stoffer med tilsvarende bekymringsgrad

Administrativ/Administrative norm/normer er, hvis tilgjengelig, oppført i punkt 8.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak**4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak**

- Generelt** : I alle tvilstilfeller og ved vedvarende symptomer skal lege kontaktes. Ikke gi en bevisstløs person noe gjennom munnen. Bevisstløse personer plasseres i stabilt sideleie mens lege kontaktes.
- Innånding** : Flytt til frisk luft. Hold personen varm og i ro. Hvis den tilskadekomne ikke puster, puster uregelmessig eller det oppstår åndedrettsstans, må det gis kunstig åndedrett eller utdannet personell kan gi oksygen.
- Hudkontakt** : Fjern forurensede klær og sko. Vask huden grundig med såpe og vann eller bruk et anerkjent hudrensingsprodukt. Løsemidler eller tynnere må IKKE brukes.
- Øyekontakt** : Se etter og ta ut eventuelle kontaktlinser. Skyll øynene omgående med rennende vann i minst 10 minutter, mens øyelokkene holdes åpne, og kontakt lege.
- Svelging** : Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten. Hold personen varm og i ro. IKKE framkall brekning.
- Vern av førstehjelpspersonell** : Det skal ikke iverksettes tiltak som medfører personfare, eller av personer uten tilstrekkelig opplæring. Det kan være farlig for førstehjelpere å bruke munn-mot-munn-metoden.

4.2 De viktigste symptomene og effektene, både akutte og forsinkede

Det finnes ingen tilgjengelige data om selve blandingen. Blandingens er blitt vurdert ved den konvensjonelle metoden i CLP-forordning (EF) nr. 1272/2008, og er deretter klassifisert for sine toksikologiske egenskaper. Se Avsnitt 2 og 3 for detaljer.

Eksponering for konsentrasjoner av løsemiddeldamp som overstiger administrativ norm, kan gi helseplager som irriterte slimhinner og luftveier samt skade på nyrer, lever og sentralnervesystem. Symptomer og tegn er hodepine, svimmelhet, tretthet, muskelsvekkelse, døsigheit, og i ekstreme tilfeller bevisstløshet.

Løsemidler kan gi noen av de ovennevnte virkninger ved absorpsjon gjennom huden. Gjentatt eller langvarig hudkontakt kan forårsake at det naturlige fettlaget fjernes fra huden og resultere i ikke-allergisk kontaktallergi og absorpsjon gjennom huden.

Sprut av væsken i øynene kan skape irritasjon og midlertidig skade.

Svelging kan forårsake kvalme, diaré og oppkast.

Der det er kjent, tar dette i betraktning kjente og øyeblikkelige effekter, i tillegg til kroniske effekter av komponenter ved kortsiktig og langsiktig eksponering ved inntaks-, innåndings- og hudeksponering og kontakt med øyne.

Potensielle akutte helseeffekter

- Øyekontakt** : Gir alvorlig øyeirritasjon.
- Innånding** : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
- Hudkontakt** : Irriterer huden.
- Svelging** : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Overeksponeringstegn/-symptomer

- Øyekontakt** : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
smerte eller irritasjon
rennede
rødhet
- Innånding** : Ingen spesifikke data.
- Hudkontakt** : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
irritasjon
rødhet
- Svelging** : Ingen spesifikke data.

4.3 Indikasjon av enhver øyeblikkelig medisinsk hjelp og spesialbehandling som er nødvendig

- Merknader til lege** : Behandle symptomatisk. Kontakt spesialist på giftbehandling om store mengder har blitt svelget eller inhalert.
- Spesifikke behandlinger** : Ingen spesiell behandling.

AVSNITT 5: Brannslukkingstiltak

5.1 Slukkemidler

- Egnete brannslukkingsmidler** : Anbefales: alkoholbestandig skum, CO₂, pulver, vannspray.
- Uegnete brannslukkingsmidler** : Ikke bruk vannstråle.

5.2 Spesielle farer forbundet med stoffet eller blandingen

- Farer på grunn av stoffet eller blandingen** : Meget brannfarlig væske og damp. Under brann eller ved oppvarming vil det oppstå en trykkøkning, og beholderen kan revne, med risiko for etterfølgende eksplosjon. Avrenning til kloakkavløp kan forårsake brann- eller eksplosjonsfare.
- Farlige termiske nedbrytingsprodukter** : Nedbrytingsproduktene kan omfatte følgende materialer:
karbondioksid
karbonmonoksid

5.3 Råd for brannmenn

- Spesielle beskyttelses tiltak for brannmenn** : Isoler straks stedet ved å fjerne alle personer i nærheten av uhellet hvis brann har oppstått. Det skal ikke iverksettes tiltak som medfører personfare, eller av personer uten tilstrekkelig opplæring. Flytt beholdere bort fra brannområdet hvis det ikke skaper risiko. Bruk vandusj til å kjøle ned brannutsatte beholdere.
- Særlig verneutstyr for brannslukkingsmannskaper** : Brannslukningspersonell skal bruke egnet verneutstyr og selvforsynt åndedrettsvern (SCBA) med full ansiktsmaske, som brukes i modus for positivt trykk. Brannmannsklær (inkludert hjelmer, vernestøvler og hansker) i samsvar med europeisk standard EN 469, vil gi grunnleggende beskyttelsesnivå mot kjemikalieuhell.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1 Personlige forholdsregler, verneutstyr og nødprosedyrer

- For ikke-nødpersonell** : Det skal ikke iverksettes tiltak som medfører personfare, eller av personer uten tilstrekkelig opplæring. Evakuer omkringliggende områder. Ikke la unødvendig og ubeskyttet personale komme inn. Ikke berør eller gå gjennom utsølt materiale. Slå av alle antenningsskilder. Ingen bluss, røyking eller ild i fareområdet. Unngå å innånde damp eller tåke. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Bruk egnet åndedrettsvern ved utilstrekkelig ventilasjon. Bruk egnet personlig verneutstyr.
- For nødpersonell** : Hvis det er påkrevet med spesialklær for å håndtere utslippet, må det tas hensyn til alle opplysningene i avsnitt 8 om egnete og ikke-egnete materialer. Se også opplysningene i "For ikke-nødpersonell".

- 6.2 Forholdsregler for vern av miljø** : Unngå spredning av utslipp av materialet, avrenning og kontakt med jord, vassdrag, avløp og kloakk. Send informasjon til relevante myndigheter dersom produktet har forårsaket miljøforurensning (kloakk, vannsystemer, jord eller luft).

6.3 Metoder og materialer for begrensning og opprensning

- Lite utslipp** : Stopp lekkasje hvis dette kan gjøres uten risiko. Flytt beholderne fra utslippsområdet. Det må brukes gnistfritt verktøy og opprettholdes et eksplosjonssikkert miljø. Fortynn med vann og ta opp med mopp hvis vannløslig. Alternativt, eller hvis uløslig i vann, absorber med et inert tørt materiale og plasser i en hensiktsmessig avfallsbeholder. Må deponeres via et firma/underleverandør som er registrert for behandling av spesialavfall.
- Stort utslipp** : Stopp lekkasje hvis dette kan gjøres uten risiko. Flytt beholderne fra utslippsområdet. Det må brukes gnistfritt verktøy og opprettholdes et eksplosjonssikkert miljø. Møt utslippet i medvind. Unngå lekkasje til kloakksystem, vannløp, kjellere eller trange rom. Søl skal spyles ned i et system for behandling av spillvann, eller følg denne fremgangsmåten. Begrens og samle spill med ikke brennbare absorberende materialer, f.eks. sand, jord, vermikulitt eller kiselgur, og plasser i beholder for deponering i henhold til lokale bestemmelser. Må deponeres via et firma/underleverandør som er registrert for behandling av spesialavfall. Forurenset oppsamlingsmateriale kan være like miljøskadelig som selve utslippet.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.4 Referanse til andre avsnitt : Se avsnitt 1 for nødkontaktinformasjon.
Se avsnitt 8 for opplysninger om egnet personlig verneutstyr.
Se avsnitt 13 for flere opplysninger om avfallshåndtering.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

Informasjonen i dette avsnittet inneholder generelle råd og veiledning. Listen over Identifiserte bruksområder i avsnitt 1 bør sjekkes for eventuell bruksspesifikk informasjon i eksponeringsscenarioet(ene).

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering

Unngå at det dannes brannfarlige eller eksplosjonsfarlige konsentrasjoner av damp i luften, og unngå dampkonsentrasjoner som overstiger grenseverdier for yrkeseksponering.
Produktet skal videre bare brukes i områder hvor all bruk av åpen flamme og andre antennelseskilder unngås.
Elektrisk utstyr skal beskyttes i tilstrekkelig grad.
Blandinger kan lades elektrostatisk. Bruk alltid jordledning ved overføring fra én beholder til en annen.
Operatører skal bruke antistatisk fottøy og tøy, og gulv skal være ledende.
Må holdes borte fra varme, gnister og ild. Gnistdannende verktøy må ikke brukes.
Unngå kontakt med huden og øynene. Unngå innånding av støv, partikler, spray eller tåke som oppstår fra bruken av denne blandingen. Unngå innånding av pussestøv.
Det må ikke spises, drikkes eller røykes i områder der dette materialet håndteres, oppbevares og bearbeides.
Bruk egnet personlig verneutstyr (se avsnitt 8.).
Tøm aldri ved bruk av trykk. Dette er ikke en trykkbeholder.
Skal bare oppbevares i beholdere av samme materiale som den originale.
Følg regelverk for helse og sikkerhet på arbeidsplassen.
Må ikke tømmes i avløp eller vassdrag.
Informasjon og brann- og eksplosjonsvern
Damp er tyngre enn luft og kan spres på gulvnivå. Damp kan danne eksplosive forbindelser med luft.

Ved utilstrekkelig ventilasjon og ved arbeid i sprøyteboks skal friskluftmaske benyttes, slik at man har kontroll over partikkel- og løsemiddeldampene.

7.2 Forhold for sikker lagring, inkludert ev. uforenlighet

Oppbevares i henhold til lokale bestemmelser.

Merknader om delt oppbevaring

Holdes adskilt fra: oksiderende virkestoffer, kraftige alkali, kraftige syrer.

Ytterligere informasjon om oppbevaringsforholdene

Følg forholdsreglene på etiketten. Oppbevares på et tørt, kjølig og godt ventilert sted. Må holdes borte fra varme og direkte sollys. Holdes vekk fra antennelseskilder. Ingen røyking. Unngå uautorisert tilgang. Åpnede beholdere må lukkes forsvarlig og oppbevares stående for å unngå lekkasje.

7.3 Spesifikk sluttbruk

Anbefalinger : Ikke kjent.

Løsninger spesifikke for industrisektoren : Ikke kjent.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

Informasjonen i dette avsnittet inneholder generelle råd og veiledning. Listen over Identifiserte bruksområder i avsnitt 1 bør sjekkes for eventuell bruksspesifikk informasjon i eksponeringsscenarioet(ene).

8.1 Kontrollparametere**Administrative normer**

Navn på produkt/bestanddel	Grenseverdier for eksponering
etanol	FOR-2011-12-06-1358 (Norge, 6/2015). Gjennomsnittsverdier: 950 mg/m ³ 8 timer. Gjennomsnittsverdier: 500 ppm 8 timer.
xylen	FOR-2011-12-06-1358 (Norge, 6/2015). Absorbert gjennom huden. Merknader: H E Gjennomsnittsverdier: 108 mg/m ³ 8 timer. Gjennomsnittsverdier: 25 ppm 8 timer.
etylbenzen	FOR-2011-12-06-1358 (Norge, 6/2015). Absorbert gjennom huden. Merknader: H K E

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

Gjennomsnittsverdier: 5 ppm 8 timer.
Gjennomsnittsverdier: 20 mg/m³ 8 timer.

Anbefalt overvåkningstiltak : Om dette produktet inneholder komponenter med yrkeshygiene grenseverdier, kan personlig overvåkning, atmosfæreovervåkning, overvåkning av arbeidsstedet eller biologisk overvåkning for å fastlå effektiviteten på avtrekk eller andre vernetiltak eller og/eller behovet for bruk av personlig åndedrettsvern være nødvendig. Sjekk overvåkingsstandardene, slik som følgende: Europeisk standard NS-EN 689 (Arbeidsplassluft - Veiledning for vurdering av eksponering for kjemiske stoffer ved innånding og målestrategi for sammenligning med grenseverdier) Europeisk standard NS-EN 14042 (Arbeidsplassluft - Veiledning for anvendelse og bruk av prosedyrer for bedømmelse av kjemiske og biologiske agens) Europeisk standard NS-EN 482 (Arbeidsplassluft - Generelle krav til utførelse av måling av kjemiske midler) Det kreves også at det vises til nasjonale rettleidningsdokumenter for bestemmelse av farlige stoffer.

Fastslåtte nivåer uten virkning

Navn på produkt/bestanddel	Type	Eksponering	Verdi	Befolkning	Effekter
xylen	DNEL	Kortsiktig Innånding	289 mg/m ³	Arbeidere	Systemisk
	DNEL	Kortsiktig Innånding	289 mg/m ³	Arbeidere	Lokal
	DNEL	Langsiktig Hud	180 mg/kg bw/dag	Arbeidere	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Innånding	77 mg/m ³	Arbeidere	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Hud	108 mg/kg bw/dag	Konsumenter	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Innånding	14,8 mg/m ³	Konsumenter	Systemisk
etylbenzen	DNEL	Langsiktig Oral	1,6 mg/kg bw/dag	Konsumenter	Systemisk
	DNEL	Kortsiktig Innånding	293 mg/m ³	Arbeidere	Lokal
	DNEL	Langsiktig Hud	180 mg/kg bw/dag	Arbeidere	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Innånding	77 mg/m ³	Arbeidere	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Innånding	15 mg/m ³	Konsumenter	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Oral	1,6 mg/kg bw/dag	Konsumenter	Systemisk

Beregnete konsentrasjoner uten virkning

Navn på produkt/bestanddel	Type	Kammerdetaljer	Verdi	Metodedetaljer
xylen	PNEC	Ferskvann	0,327 mg/l	-
	PNEC	Sjø	0,327 mg/l	-
	PNEC	Renseanlegg for avløpsvann	6,58 mg/l	-
	PNEC	Ferskvannsediment	12,46 mg/kg dwt	-
	PNEC	Sjøvannsediment	12,46 mg/kg dwt	-
	PNEC	Jord	2,31 mg/kg dwt	-
etylbenzen	PNEC	Ferskvann	0,1 mg/l	-
	PNEC	Sjø	0,01 mg/l	-
	PNEC	Renseanlegg for avløpsvann	9,6 mg/l	-
	PNEC	Ferskvannsediment	13,7 mg/kg dwt	-
	PNEC	Jord	2,68 mg/kg dwt	-
	PNEC	Sekundær forgiftning	20 mg/kg	-

8.2 Eksponeringskontroll

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

Egnede konstruksjonstiltak : Må bare anvendes på et godt ventilert sted. Bruk prosesinnbygging, lokal avsugsventilasjon eller andre tekniske tiltak for å holde arbeidstakerenes eksponering for luftbårene forurensninger under anbefalte- eller lovbestemte eksponeringsgrenser. De tekniske løsningene må også holde konsentrasjoner av gass, damp og støv under laveste eksplosjonsgrense. Bruk eksplosjonssikkert ventilasjonsutstyr.

Individuelle vernetiltak

Hygieniske tiltak : Vask hender, underarmer og ansikt grundig etter å ha håndtert kjemiske produkter, før inntak av mat, røyking og toalettbesøk samt ved avsluttet arbeidsperiode. Det bør brukes egnede teknikker ved fjerning av klær som kan være tilsølt. Vask forurensede klær før de tas i bruk igjen. Sørg for at øyeskyllestasjoner og sikkerhetsdusjer er i nærheten av arbeidsstedet.

Øye-/ansiktsvern : Det skal benyttes vernebriller i henhold til EN 166 når risikovurdering indikerer at dette er nødvendig for å unngå eksponering for væskesprut, damp, gass eller støv. Hvis kontakt er mulig, skal følgende verneutstyr brukes, hvis det ikke vurderes at en høyere grad av verneutstyr er nødvendig: vernebriller mot kjemikaliesprut.

Hudvern**Håndvern**

: Det finnes ingen hanskematerialer eller kombinasjon av materialer som vil gi ubegrenset beskyttelse til noe som helst individuelt kjemikalie eller kombinasjon av kjemikalier. Gjennomtrengingstiden må være lengre enn slutten av brukstiden for produktet. Anvisningene og informasjonen som gis av hanskeprodusenten, når det gjelder bruk, oppbevaring, vedlikehold og utskifting må følges. Hanskene skal skiftes ut jevnlig, og hvis de viser tegn til skade på hanskematerialet. Se alltid til at hanskene er frie for defekter og at de oppbevares og brukes på korrekt måte.

Ytelsen eller effektiviteten for hansken kan reduseres ved fysisk/kjemisk skade og dårlig vedlikehold.

Beskyttelseskremer kan gi beskyttelse for utsatte hudpartier, men bør imidlertid ikke påføres etter at huden er eksponert for preparatet.

Bruk hansker som er testet etter EN374.

Anbefales, hansker(gjennombruddstid) > 8 timer: Viton®, nitrilgummi, 4H, Teflon
Ikke anbefalt, hansker(gjennombruddstid) < 1 time: PVC

Kan brukes, hansker(gjennombruddstid) 4 - 8 timer: PE, neopren, butylgummi, polyvinylalkohol (PVA)

For riktig valg av hanskemateriale med hensyn på holdbarhet mot kjemikalier, samt gjennomtrengningstid, søk råd hos kjemisk hanskeleverandør.

Brukeren må kontrollere at det endelige valget av hansketypen for håndtering av produktet, er den mest passende og tar hensyn til de bestemte bruksforhold som eksisterer, som krevd i påbudet om egenvurdering av risiko.

Kroppsvern : Personlig verneutstyr skal velges i samsvar med oppgaven som utføres og farene forbundet med denne, og skal være godkjent av en spesialist før dette produktet håndteres. Der det oppstår antenningsrisiko på grunn av statisk elektrisitet, skal det brukes antistatisk vernetøy. Vernetøyet skal omfatte antistatiske overaller, støvler og hansker for størst mulig beskyttelse mot statisk utladning. Se Europeisk standard NS-EN 1149 for informasjon om material- og designkrav og testmetoder.

Annet hudvern : Egnede fottøy og eventuelt tilleggsværn for huden skal velges basert på oppgaven som skal utføres og de risikoene som er involvert, og må godkjennes av en spesialist før dette produktet håndteres.

Åndedrettsvern : Arbeidere som eksponeres for konsentrasjoner over fastsatt grenseverdi, må bruke åndedrettsvern i henhold til EN140. Ved sprøyting av produktet, bruk kombinert kullfilter og støvfilter, i henhold til EN 14387(som filterkombinasjon A2-P2). Bruk trykkluft- eller friskluftsmaske i trange rom. Vurder bruk av kullfilter ved påføring med rull eller kost.

Begrensning og overvåking av miljøeksponeringen : Utslipp fra ventilasjon eller prosessutstyr bør kontrolleres for å sikre at de er i samsvar med kravene i gjeldende miljølovgivning. I enkelte tilfeller er det nødvendig å anvende gasskrubbere, filtre eller konstruksjonsendringer i prosessutstyret for å redusere utslippene til akseptable nivåer.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper**9.1 Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper**Utseende

Fysisk tilstand	: Væske.
Farge	: Klar.
Lukt	: Karakteristisk.
Luktterskel	: Ikke kjent.
pH	: Ikke relevant.
Smeltepunkt/frysepunkt	: Ikke relevant.
Utgangskokepunkt og -kokeområde	: >36°C (>96.8°F)
Flammepunkt	: Closed cup (CC): 6°C
Fordamping	: Høyeste kjente verdi: 1.7 (etanol) Vektet gjennomsnitt: 1.32 sammenlignet med butylacetat
Antennelighet (fast stoff, gass)	: Ikke relevant.
Brenntid	: Ikke relevant.
Brennverdi	: Ikke relevant.
Øvre/nedre brennbarhets- eller eksplosjonsgrenser	: 0.8 - 19%
Damptrykk	: Høyeste kjente verdi: 5.7 kPa (43 mm Hg) (ved 20 °C) (etanol). Vektet gjennomsnitt: 3.75 kPa (28.13 mm Hg) (ved 20 °C)
Damptetthet	: Høyeste kjente verdi: 3.7 (Luft = 1) (xylen). Vektet gjennomsnitt: 2.46 (Luft = 1)
Relativ tetthet	: 0.83 g/cm ³
Løselighet(er)	: Uløselig i følgende materialer: kaldt vann og varmt vann.
Fordelingskoeffisient oktanol/ vann	: Ikke kjent.
Selvantennelsestemperatur	: Laveste kjente verdi: 432°C (809.6°F) (xylen).
Dekomponeringstemperatur	: Ikke kjent.
Viskositet	: Kinematisk (40°C): >0,205 cm ² /s (>20,5 mm ² /s)
Eksplosjonsegenskaper	: Ikke kjent.
Oksidasjonsegenskaper	: Ikke kjent.

9.2 Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

Ingen tilleggsinformasjon.

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1 Reaktivitet	: Det finnes ingen bestemte testdata på reaktivitet tilgjengelig for dette produktet eller bestanddelene.
10.2 Kjemisk stabilitet	: Produktet er stabilt.
10.3 Mulighet for skadelige reaksjoner	: Ved lagring og bruk under normale forhold vil det ikke oppstå farlige reaksjoner.
10.4 Forhold som skal unngås	: Unngå alle mulige antenningskilder (gnist eller flamme). Beholdere må ikke utsettes for trykk, skjæres i, sveises, forsterkes, loddes, bores, knuses eller utsettes for varme eller antenningskilder.
10.5 Uforenlige stoffer	: Oppbevares adskilt fra følgende materialer for å unngå kraftige eksotermiske reaksjoner: oksiderende virkestoffer, kraftige alkali, kraftige syrer.
10.6 Farlige nedbrytingsprodukter	: Det bør ikke dannes farlige nedbrytingsprodukter ved normale lagrings- og bruksforhold.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger**11.1 Informasjon om toksikologiske effekter**

Det finnes ingen tilgjengelige data om selve blandingen. Blandingene er blitt vurdert ved den konvensjonelle metoden i CLP-forordning (EF) nr. 1272/2008, og er deretter klassifisert for sine toksikologiske egenskaper. Se Avsnitt 2 og 3 for detaljer.

Eksponering for konsentrasjoner av løsemiddeldamp som overstiger administrativ norm, kan gi helseplager som irriterte slimhinner og luftveier samt skade på nyrer, lever og sentralnervesystem. Symptomer og tegn er hodepine, svimmelhet, tretthet, muskelsvekkelse, døsighet, og i ekstreme tilfeller bevisstløshet.

Løsemidler kan gi noen av de ovennevnte virkninger ved absorpsjon gjennom huden. Gjentatt eller langvarig hudkontakt kan forårsake at det naturlige fettlaget fjernes fra huden og resultere i ikke-allergisk kontaktallergi og absorpsjon gjennom huden.

Sprut av væsken i øynene kan skape irritasjon og midlertidig skade.

Svelging kan forårsake kvalme, diaré og oppkast.

Der det er kjent, tar dette i betraktning kjente og øyeblikkelige effekter, i tillegg til kroniske effekter av komponenter ved kortsiktig og langsiktig eksponering ved inntaks-, innåndings- og hudeksponering og kontakt med øyne.

Navn på produkt/ bestanddel	Resultat	Arter	Dose	Eksponering
etanol	LC50 Innånding Damp	Rotte	124700 mg/m ³	4 timer
	LC50 Innånding Damp	Rotte	20 mg/l	4 timer
etylbenzen	LD50 Oral	Rotte	4300 mg/kg	-
	TDLo Hud	Kanin	4300 mg/kg	-
	LC50 Innånding Gass.	Kanin	4000 ppm	4 timer
	LD50 Hud	Kanin	>5000 mg/kg	-
	LD50 Oral	Rotte	3500 mg/kg	-

Estimater over akutt toksisitet

Vei	ATE verdi
Hud Inhalering (damper)	3672,2 mg/kg 27,54 mg/l

Irritasjon/korrosjon

Navn på produkt/ bestanddel	Resultat	Arter	Poeng	Eksponering	Observasjon
etanol	Øyne - Mildt irriterende	Kanin	-	24 timer 500 milligramms	-
	Øyne - Middels irriterende stoff	Kanin	-	0,06666667 minutter 100 milligramms	-
	Øyne - Middels irriterende stoff	Kanin	-	100 microliters	-
	Øyne - Sterkt irriterende stoff	Kanin	-	500 milligramms	-
	Hud - Mildt irriterende	Kanin	-	400 milligramms	-
	Hud - Middels irriterende stoff	Kanin	-	24 timer 20 milligramms	-

Toksisitet for angitt målorgan (enkelteksponering)

Ikke kjent.

Toksisitet for angitt målorgan (gjentatt eksponering)

Navn på produkt/bestanddel	Kategori	Eksponeringsvei	Målorganer
etylbenzen	Kategori 2	Ikke bestemt	hørselsorganer

Fare for aspirering

Navn på produkt/bestanddel	Resultat
etylbenzen	ASPIRASJONSFARE - Kategori 1

Potensielle akutte helseeffekter

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

- Øyekontakt** : Gir alvorlig øyeirritasjon.
- Innånding** : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
- Hudkontakt** : Irriterer huden.
- Svelging** : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Symptomer forbundet med fysiske, kjemiske og toksikologiske egenskaper

- Øyekontakt** : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
smerte eller irritasjon
rennede
rødhet
- Innånding** : Ingen spesifikke data.
- Hudkontakt** : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
irritasjon
rødhet
- Svelging** : Ingen spesifikke data.

Potensielle kroniske helseeffekter

- Generelt** : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
- Kreftfremkallende egenskap** : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
- Mutasjonsfremmende karakter** : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
- Fosterskadelige egenskaper** : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
- Effekter på utvikling** : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
- Fruktbarhetseffekter** : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger**12.1 Toksisitet**

Navn på produkt/ bestanddel	Resultat	Arter	Eksposering
etylbenzen	Akutt EC50 7,2 mg/l Akutt EC50 2,93 mg/l Akutt LC50 4,2 mg/l	Alge Dafnie Fisk	48 timer 48 timer 96 timer

Konklusjon/oppsummering : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

12.2 Persistens og nedbrytbarhet

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.

Navn på produkt/ bestanddel	Halveringstid i vann	Fotolyse	Biologisk nedbrytbarhet
xylen	-	-	Lett
etylbenzen	-	-	Lett

12.3 Bioakkumuleringspotensial

Navn på produkt/ bestanddel	LogP _{ow}	BKF	Potensial
etanol	-0,35	-	lav
xylen	3,12	8.1 til 25.9	lav
etylbenzen	3,6	-	lav

12.4 Jordmobilitet

- Fordelingskoeffisient for jord/vann (K_{oc})** : Ikke kjent.
- Mobilitet** : Ikke kjent.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurderinger

- PBT** : Ikke relevant.
vPvB : Ikke relevant.

12.6 Andre skadevirkninger : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

AVSNITT 13: Instruksjoner ved disponering

Informasjonen i dette avsnittet inneholder generelle råd og veiledning. Listen over Identifiserte bruksområder i avsnitt 1 bør sjekkes for eventuell bruksspesifikk informasjon i eksponeringsscenarioet(ene).

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Må ikke tømmes i avløp eller vassdrag. Produktet og/eller emballasjen må avhendes som farlig avfall.

Den europeiske avfallslisten (EAL) : 08 01 11* Maling- og lakkavfall som inneholder organiske løsemidler eller andre farlige stoffer

AVSNITT 14: Transportopplysninger

Transport innenfor brukerens anlegg: produktet skal alltid transporteres i lukkede beholdere som står oppreist. Det må sikres at personer som transporterer produktet har fått opplæring i hva som skal gjøres ved uhell eller utslipp.

Transport i hht. ADR/RID, IMDG/IMO og ICAO/IATA og nasjonalt regelverk.

Internasjonale transportforskrifter

- 14.1 FN-nummer** : 1263
14.2 Korrekt transportnavn, UN : Malingstilsatsstoff
14.3 Transportfareklasse(r) : 3

- 14.4 Emballasjegruppe** : II
14.5 Skadevirkninger i miljøet : Nei.
14.6 Spesielle forholdsregler for brukeren : **Transport innenfor brukerens anlegg:** produktet skal alltid transporteres i lukkede beholdere som står oppreist. Det må sikres at personer som transporterer produktet har fått opplæring i hva som skal gjøres ved uhell eller utslipp.

Tilleggsopplysninger

ADR / RID : Tunnelrestriksjonskode: (D/E)
Fareidentifikasjonsnummer: 33
Spesielle bestemmelser: 640D

IMDG : **Krisetiltak (EmS)**
F-E, S-E

14.7 Transport i bulk, i samsvar med vedlegg II i MARPOL og IBC-koden : Ikke kjent.

AVSNITT 15: Regelverksmessige opplysninger

15.1 Sikkerhets-, helse- og miljøforskrifter eller lovverk som er spesifikke for stoffet eller blandingen

[EU-forskrift \(EU\) nr. 1907/2006 \(REACH\)](#)

[Tillegg XIV - Liste over stoffer som krever autorisasjon](#)

[Stoffer som gir stor grunn til bekymring](#)

Ingen av bestanddelene er opplistet.

AVSNITT 15: Regelverksmessige opplysninger

Tillegg XVII – Restriksjoner på produksjon, markedsføring og bruk av bestemte farlige stoffer, blandinger og artikler : Ikke relevant.

Andre EU regler

Stoffliste for Europa : Ikke bestemt.
Kjemikalier på svarteliste : Ikke listeført
Kjemikalier på prioritetsliste : Ikke bestemt
Industriutslipp (forebygging og kontroll integrert forurensning) - Luft : Ikke listeført
Industriutslipp (forebygging og kontroll integrert forurensning) - Vann : Ikke listeført
Produktregistreringsnummer : 32541

Konvensjon om kjemiske våpen, stoffliste over kjemikaler i Schedule I : Ikke listeført

Konvensjon om kjemiske våpen, stoffliste over kjemikaler i Schedule II : Ikke listeført

Konvensjon om kjemiske våpen, stoffliste over kjemikaler i Schedule III : Ikke listeført

15.2 Kjemisk sikkerhetsvurdering : Ikke relevant.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

✓ Angir informasjon som er endret fra tidligere versjon.

Forkortelser og akronymer : ATE = Akutt toksisitets estimat
 CLP = Klassifisering, merking og innpakning
 DNEL = Oppnådd ingen effekt nivå
 EUH statement = CLP-spesifikk fareerklæring
 PNEC = Forutsatt ingen effekt konsentrasjon
 RRN = REACH registrerings nummer

Fremgangsmåte for avledning av klassifisering etter forskriften (EC) nr. 1272/2008 [CLP/GHS]

Klassifisering	Justering
Flam. Liq. 2, H225 Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319	På grunnlag av testdata Kalkuleringsmetode Kalkuleringsmetode

Fullstendig tekst for forkortede H-setninger : H225 Meget brannfarlig væske og damp.
 H226 Brannfarlig væske og damp.
 H304 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.
 H312 Farlig ved hudkontakt.
 H315 Irriterer huden.
 H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
 H332 Farlig ved innånding.
 H373 Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering.
(hørselsorganer) (hørselsorganer)

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Fullstendig tekst for klassifiseringer [CLP/GHS] : Acute Tox. 4, H312
Acute Tox. 4, H332
Asp. Tox. 1, H304
Eye Irrit. 2, H319
Flam. Liq. 2, H225
Flam. Liq. 3, H226
Skin Irrit. 2, H315
STOT RE 2, H373
(hørselsorganer)

AKUTT TOKSISITET (hud) - Kategori 4
AKUTT TOKSISITET (innånding) - Kategori 4
ASPIRASJONSFARE - Kategori 1
ALVORLIG ØYESKADE/-IRRITASJON - Kategori 2
BRENNBARE VÆSKER - Kategori 2
BRENNBARE VÆSKER - Kategori 3
ETSER/IRRITERER HUD - Kategori 2
GIFTIG FOR SPESIELLE MÅLORGANER (GJENTATT EKSPONERING) (hørselsorganer) - Kategori 2

YL gruppe : **YL gruppe: 5**
Luftbehov: 6400 - 7200 m³/l

Utskriftsdato : 24.01.2017

Utgitt dato/ Revisjonsdato : 24.01.2017

Dato for forrige utgave : 17.12.2016

Versjon : 4

Merknad til leseren

Informasjonen i dette dokumentet er gitt etter Jotuns kunnskap, basert på laboratorietesting og praktiske erfaringer. Jotuns produkter regnes som halvfabrikata og ofte brukes under forhold utenfor Jotuns kontroll. Jotun kan ikke garantere for annet enn kvaliteten på selve produktet. Mindre produktendringer kan bli gjennomført for å overholde lokale krav. Jotun forbeholder seg retten til å endre gitte data uten varsel.

Brukere bør alltid rådføre Jotun for spesifikk veiledning om de generelle egenskapene for dette produktet, for deres behov og spesifikke bruksområder.

Dersom det er uoverensstemmelse mellom ulike språklige utgaver av dette dokumentet, vil English (United Kingdom) versjonen være gjeldende.

Jotun Thinner No. 11

Eksponeringsscenario: Bruk i overflatebehandling - Industrielt bruk

Bruksområde	: Industrielt bruk
Prosess kategori	: PROC05 PROC08a
Kategori(er) av miljøutslipp	: ERC4

Dekker bruk innen overflatebehandling (maling, blekk, klebemidler, osv.), inkludert eksponering under bruk (inkludert mottak av materialet, oppbevaring, preparering og overføring fra bulk til halvbulk, påføring med spray, rull, kost, spreder for hånd eller tilsvarende metoder) og utstyrsrengjøring.

Driftsbetingelser og risikohåndteringstiltak

Eksponeringskontroll for arbeidstakere

Hypighet og bruksvarighet	: Dekker daglig eksponering opptil 8 timer (dersom ikke annet er oppgitt)
Generelt - Driftsbetingelser	: Forutsetter bruk der temperaturen ikke er høyere enn 20 °C over omgivelsestemperaturen (dersom ikke annet er oppgitt). Det antas at det er innført yrkeshygiene av god grunnstandard
Generelt - Tiltak vedr. Risikohåndtering	: Bruk kjemikalieresistente hansker (testet etter EN374) i kombinasjon med "grunnleggende" opplæring av ansatte. Bruk egnete kjeledresser for hindring av hudeksponering. Bruk egnet øyevern. Se avsnitt 8 for opplysninger om egnet personlig verneutstyr.

Type aktivitet eller prosess

Tiltak vedr. Risikohåndtering

Tilberedning av materiale for påføring	: Sørg for kontrollert ventilasjon med god standard (10 til 15 luftutskiftninger i timen).
Utstyrsrengjøring og -vedlikehold	: Drener systemet før innkjøring eller vedlikehold av utstyr.

Kontroll av miljøeksponering

Organisatoriske tiltak for å hindre/begrense utslipp fra anlegget	: Unngå utslipp til miljøet på måter som samsvarer med kravene i regelverket.
Betingelser og tiltak forbundet med ekstern avfallshåndtering for deponering	: Ekstern behandling og deponering av avfall skal være i samsvar med gjeldende lokale og/eller nasjonale forskrifter. Se avsnitt 13 for flere opplysninger om avfallshåndtering.
Betingelser og tiltak forbundet med ekstern avfallsgjenvinning	: Ekstern gjenvinning og resirkulering av avfallet skal være i samsvar med gjeldende lokale og/eller nasjonale forskrifter.

Tilleggsopplysninger

Eksponeringsscenarioet for blandingen er basert på følgende stoffer:

REACH #: 01-2119488216-32

Jotun Thinner No. 11

Eksponeringsscenario: Bruk i overflatebehandling - Profesjonell bruk

Bruksområde	: Profesjonell bruk
Prosess kategori	: PROC05 PROC08a
Kategori(er) av miljøutslipp	: ERC8a ERC8d

Dekker bruk innen overflatebehandling (maling, blekk, klebemidler, osv.), inkludert eksponering under bruk (inkludert mottak av materialet, oppbevaring, preparering og overføring fra bulk til halvbulk, påføring med spray, rull, kost, spreder for hånd eller tilsvarende metoder) og utstyrsrengjøring.

Driftsbetingelser og risikohåndteringstiltak

Eksponeringskontroll for arbeidstakere

Hypighet og bruksvarighet	: Dekker daglig eksponering opptil 8 timer (dersom ikke annet er oppgitt)
Generelt - Driftsbetingelser	: Forutsetter bruk der temperaturen ikke er høyere enn 20 °C over omgivelsestemperaturen (dersom ikke annet er oppgitt). Det antas at det er innført yrkeshygiene av god grunnstandard
Generelt - Tiltak vedr. Risikohåndtering	: Bruk kjemikalieresistente hansker (testet etter EN374) i kombinasjon med "grunnleggende" opplæring av ansatte. Bruk egnete kjeledresser for hindring av hudeksponering. Bruk egnet øyevern. Se avsnitt 8 for opplysninger om egnet personlig verneutstyr.

Type aktivitet eller prosess

Tiltak vedr. Risikohåndtering

Tilberedning av materiale for påføring - Innendørs	: Sørg for kontrollert ventilasjon med god standard (10 til 15 luftutskiftninger i timen). Unngå utføring av aktiviteter som medfører eksponering i mer enn 1 time. eller Sørg for kontrollert ventilasjon med god standard (10 til 15 luftutskiftninger i timen). Bruk pusteapparat som er i samsvar med EN140, med filter av typen A/P2 eller bedre.
Tilberedning av materiale for påføring - Utendørs	: Sørg for at handlingen utføres utendørs. Unngå utføring av aktiviteter som medfører eksponering i mer enn 1 time. eller Sørg for at handlingen utføres utendørs. Bruk pusteapparat som er i samsvar med EN140, med filter av typen A/P2 eller bedre.
Utstyrsrengjøring og -vedlikehold	: Drener systemet før innkjøring eller vedlikehold av utstyr. Unngå utføring av aktiviteter som medfører eksponering i mer enn 4 timer.

Kontroll av miljøeksponering

Organisatoriske tiltak for å hindre/begrense utslipp fra anlegget	: Unngå utslipp til miljøet på måter som samsvarer med kravene i regelverket.
Betingelser og tiltak forbundet med ekstern avfallshåndtering for deponering	: Ekstern behandling og deponering av avfall skal være i samsvar med gjeldende lokale og/eller nasjonale forskrifter. Se avsnitt 13 for flere opplysninger om avfallshåndtering.
Betingelser og tiltak forbundet med ekstern avfallsgjenvinning	: Ekstern gjenvinning og resirkulering av avfallet skal være i samsvar med gjeldende lokale og/eller nasjonale forskrifter.

Tilleggsopplysninger

Eksponeringsscenarioet for blandingen er basert på følgende stoffer:

REACH #: 01-2119488216-32